

Reguli fundamentale de folosire a virgulei

Legendă:

- , - arată folosirea virgulei,
- _ - arată lipsa virgulei.

1. Părțile de vorbire sau propozițiile legate prin **și, sau** ori **ori** nu se despart prin virgulă.

Părțile de vorbire sau propozițiile se despart prin virgulă legate prin: **nici, dar, iar, însă, ci, și, dar și, precum și, deci, prin urmare, așadar, în concluzie.**

2. Se despart prin virgulă propozițiile coordonate juxtapuse.

“Nourii curg, raze-a lor șiruri despică”

Se despart prin virgulă propozițiile coordonate adversative și conclusive.

“Copacii nu erau groși, dar erau deși”

3. Propoziția atributivă nu se desparte prin virgulă.

“E o colegă_ căreia îi datorez mult.”

Doar propoziția atributivă *ce exprimă ceva suplimentar* se desparte prin virgulă:

“Să trecem la ceilalți munți, a căror origine este vulcanică.”

“Vederea acestei lupte, care i se păruse inițial...”

4. Propoziția completivă directă așezată după regentă sau intercalată nu se desparte prin virgulă.

“Pe câți i-au găsit_ i-au mânat spre curtea primăriei”

“Cunosc_ ce răutăți v-au făcut”

“Și văzând spânul_ cât e de frumoasă fata împăratului, odată se repede...”

Așezată înaintea regentei, de obicei se desparte.

“Ce știi tu azi, eu am știut ieri”

5. Propoziția completivă indirectă așezată după regentă nu se desparte prin virgulă.

“Nu scapi_ de ce ți-e frică”

Propoziția completivă indirectă așezată înainte de regentă se desparte prin virgulă.

“De ce ți-e frică, nu scapi”

6. Propoziția subiectivă așezată după regentă nu se desparte prin virgulă.

“Nu-i frumos_ cine se ține...”

Propoziția subiectivă situată înaintea regentei se desparte dacă este reluată în regentă printr-un pronume demonstrativ.

“Cine nu respectă pe alții, **acela** nu merită să fie respectat”

Dacă nu este reluată prin pronume, nu se desparte.

“Cine întreabă_ nu greșește”

“Cine fură azi un ou_ mâine va fura un bou”

7. Propoziția predicativă nu se desparte prin virgulă.

“Casa e neschimbată”

8. Propoziția circumstanțială de loc.

După regentă: nu se desparte prin virgulă.

“Leagă calul_ unde zice stăpânul”

Înainte de regentă: se desparte când nu se insistă în mod deosebit asupra ei.

“Unde pică nuca, pică și din talpa iadului bucățica”

Înainte de regentă: nu se desparte când se insistă asupra ei.

“Unde mi-ai spus_ te aștept”

După regentă, introdusă prin **acolo**, se desparte.

“Unde e așa mai subțire, acolo se rupe”

Intercalat și așezat înaintea predicatului regentei se pune de obicei între virgule.

“Pe dealuri, unde te întorci, sunt pluguri”

9. Propoziția circumstanțială de timp.

După regentă se desparte prin virgulă numai dacă în regentă se află un complement circumstanțial.

“Mai frumoasă e toamna, **când** în locul florii spânzura...”

Înainte de regentă se desparte prin virgulă când nu se insistă asupra ei.

“Când a pășit la portiță, a vorbit..”

“Când a intrat, cățelușa a lătrat”.

Înainte de regentă nu se desparte prin virgulă când se insistă asupra ei.

“Când l-am chemat eu_ a venit”

Când are în regentă adverb corelativ se desparte prin virgulă.

“Când te-ai săturat de privit, atunci să vii”

Intercalată, dacă se află înaintea regentei, se pune între virgule.

“Tot neamul Basarabilor, până să prindă de veste, trecuse granița”

10. Propoziția circumstanțială de cauză se desparte de regentă oriunde ar fi, de obicei.

11. Propoziția circumstanțială de mod, după sau înaintea regentei se desparte prin virgulă, exceptând situația în care se insistă asupra ei, caz în care nu se pun virgule.

“Animalul înghiți o dată, ca și când i s-ar fi uscat gâtulejul”

12. Propoziția circumstanțială de scop sau finală, după regentă, se desparte prin virgulă, când nu se insistă asupra ei.

“Multe a încercat, ca să-și poată rezolva...”

Înainte de regentă, se desparte de obicei prin virgulă.

“Ca să nu rămână repetent, mama a încercat...”

13. Propoziția circumstanțială condițională se desparte de obicei prin virgulă.

14. Propoziția circumstanțială concesivă se desparte mereu prin virgulă.

“Cu toate ca am stăruit, nu a primit propunerea mea”

15. Substantivul la vocativ care exprimă o adresare obișnuită se desparte prin virgulă de cuvântul sau cuvintele încrucișate.

“Încerc prin aceasta, domnule director,...”

16. Adjectivele aceluiași substantiv se despart prin virgulă când sunt așezate alături sau când sunt legate prin cuvintele *nici, dar, însă*.
17. Punerea liniuțelor și a ghilimelelor în cadrul aceluiași text reprezintă o formulă acceptată de scriere: “Scrierea corectă – “să-i”, iar nu “săi” – arată pregătirea individului...”
18. Se pune virgulă înaintea de: *dar, iar, însă, ci, precum și, deci, prin urmare, așadar, în concluzie*.
19. **Punctuația numelui predicativ**
 “Copacii sunt înalți” – în acest caz nu se pune virgulă.
 “Copacii sunt, desigur/firește/așadar/bineînțeles/în concluzie/în realitate, înalți” – se pune virgulă.
 Când lipsește numele predicativ, numele predicativ este izolat cu , sau -.
 “Copacii, înalți, oamenii, veseli”
20. **Adverbele intercalate între subiect și predicat se pun între virgule.**
 “Eu, bineînțeles, voi îngriji de flori”
 “Mama, firește, era îngrijorată”
21. **Complementul de agent suportă fără virgule intercalarea între el și verb.**
 “... fu primită *cu bucurie* de toți”
22. **Complementele circumstanțiale, când sunt între subiect și predicat, se despart prin virgulă.**
 “Ion, de frica ploii, fugi”
 Când sunt după predicat, nu se despart.
 “Ion fugi de frica”
 Când predicatul este primul, iar complementul între, nu se despart.
 “Fugi de frica ploii Ion”

 “Apele se despart_ de obicei_ la câmpie”
 “Apele, de obicei, se despart la câmpie”
23. **Propoziția completivă de agent se desparte prin virgulă doar când este reluată printr-un pronume demonstrativ și se află înaintea regentei.**
 “De către cei ce vin după noi, *de către aceia* se va realiza scopul nostru comun”
24. **În propoziție, înaintea de *precum și ca și* se pune virgulă.**
 “Cartea, *precum și / ca și* experiența ne demonstrează că...”
25. **Când *iar* este adverb cu valoare de *din nou*, nu se desparte prin virgulă.**
 “Aceasta este iar condiție de îndeplinit pentru rezolvarea problemei”
26. **Însă**
 “Poate fi lustruit, *însă* nu dimineața”
 “Fără a-l lustrui *însă* dimineața”
 “Eu l-am lustruit *însă*, neținând cont de faptul că...”
27. **Totuși**
 “*Totuși*, la mare e soare mereu” – la începutul propoziției este urmat de virgulă.
 “As fi vrut *totuși* să spun două vorbe” – în interiorul propoziției nu se desparte.

28. **Așadar, prin urmare, deci**
 “Să devină moral, **așadar/deci/prin urmare** om religios” – concludiv, se pune virgulă înainte.
 “Concluzia este, **așadar/deci/prin urmare**, următoarea” – în interiorul propoziției se pun virgule.
 “**Așadar/deci/prin urmare**, sunteți împotriva mea!” – la începutul propoziției este urmat de ,.
- Variante din unele cărți de gramatică:**
 “**Deci** pentru explicarea fenomenelor este nevoie de...”
 “Omul apare **deci** mai întâi ca producător..”
29. În interiorul propoziției, adverbe ca **așa, bine, da, nu, sigur, desigur, firește, exact, într-adevăr, fără îndoială** se despart prin virgulă.
30. Construcțiile gerunziale sau participiale, aflate la începutul propoziției sau al frazei se despart prin virgulă.
 “Urmând exemplul numelor care primesc diminutivări, s-a ajuns...”
 “Adunate între ziare, cărțile...”
31. **De exemplu** se desparte în toate cazurile prin virgulă.
32. **Cu** sau **împreună cu** atunci când dobândesc valoarea conjuncției copulative **și** nu se desparte prin virgulă.
 “Toată hora **împreună cu** privitorii izbucniră în râs”
 “Ion **cu** cei patru colegi au să-i bată pe...”
33. “Ochii de albastru deschis, palid, al cerului”, dar “Nu înseamnă vorba goală, fără sens_ și cu atât mai puțin...”
34. Pronumele circumstanțial de excepție nu se desparte prin virgulă de regentă.
 “Nu face altceva_ decât să se plimbe”
 “Nu-i explic altcuiva_ decât cui nu a înțeles”
35. Propoziția circumstanțială cumulativă se desparte întotdeauna prin virgulă.
 “După ce că nu a învățat, mai vrea și 10”
 “Pe lângă că e sărac, mai face și pe fudulul”
36. Propoziția circumstanțială opozițională se desparte mereu prin virgulă.
 “În loc să vină, pleacă”
 “Ieșim dintr-o sală, pentru a intra în alta”
37. Propoziția circumstanțială consecutivă exprimă rezultatul acțiunii din regentă și se desparte prin virgulă.
 “A mâncat, că s-a îmbolnăvit”
 “A lucrat destul, ca să-i asigure un viitor”
 “E prea frig, să poți ieși afară”
 “Sunt prea mulți, ca să încapă în sală”
38. În afara acestor reguli stabilite prin normele gramaticii limbii române, desigur, orice scriitor are libertatea folosirii virgulei în scopul clarității exprimării.